

Dvanáct měsíců příležitostí

Společně jsme vstoupili do nového roku 2014. Před sebou máme dvanáct měsíců, které jsou jedinečnou příležitostí k tomu, abychom uspěli v osobním i pracovním životě, dosáhli vyšších met

a prokázali, že šance dané nám osudem dokážeme využít. Ať každého z nás tímto rokem provází zdraví, láska a harmonie.

Vnitřní dvoustrana je věnována lidem z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO (KARIM).

Kochleární implantát uvedl Emilku do světa zvuků

Jako na prvním mimopražském pracovišti byla v Otorinolaryngologické klinice FNO 23. října 2013 provedena operace kochleárního implantátu u neslyšícího. Tímto prvním pacientem byla čtrnáctiměsíční Emilka Poštulková. Pět týdnů po tomto prvním kroku, tedy 28. listopadu, přišel čas na krok druhý, kterým je nastavení řečového procesoru. „Emilka poprvé slyší zvuky. Protože byla operována velmi časně, lze předpokládat, že v krátké době bude rozumět řeči a zvukům jako jiné děti a bude moci navštěvovat běžnou školu,“ komentuje tento zásadní okamžik v životě holčičky doc. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA, přednosta Otorinolaryngologické kliniky FNO. „Hluchota patří k nejzávažnějším zdravotním postižením, má význam především pro rozvoj dítěte v časném věku. Dnes je našťastí

možné závažnou poruchu sluchu, hluchotu, účinně léčit – jako u jediného smyslu – elektronickou protézou – kochleárním implantátem.“

Více na straně 3

Zveme na ples FNO

REPREZENTAČNÍ PLES
Fakultní nemocnice Ostrava

Tradiční společenský ples FN Ostrava se uskuteční 25. ledna 2014 v Clarion Congress Hotelu Ostrava.

Vstupenky je možné zakoupit na sekretariátu ředitele u Pavlína Karnovské, klapka 2280. Srdečně zveme zaměstnance i všechny příznivce FNO!

Události roku 2013

Ohlédněte se spolu s námi za uplynulým rokem a připomeňte si některé nejzajímavější okamžiky, které se v tomto období odehrály ve Fakultní nemocnici Ostrava.

- Rok 2013 začal pro nemocnici hekticky. Hned 2. ledna byly na Anesteziologicko-resuscitační klinice FNO otevřeny dvě zcela nové stanice JIP vybudované v rámci velké rekonstrukce urgentního příjmu.

- O tři týdny později bylo v Ústavu klinické hematologie FNO otevřeno nové moderní lůžkové oddělení s celkem osmnácti lůžky. Šlo o jednu z podmínek pro vznik kliniky.
- V březnu zahájilo v Klinice hematookologie FNO provoz centrum pro léčbu amyloidóz, jediné svého druhu v republice.
- Dvacet let činnosti oslavilo AIDS centrum FNO.
- V červnu nemocnice úspěšně prošla náročnou reakreditací podle systému kvality Joint Commission International (JCI). Stala se tak třináctou nemocnicí na světě, jež získala akreditaci JCI pro univerzitní nemocnice, rozšířenou o dvě nové kapitoly zaměřené na vzdělávání mediků a na vědu a výzkum.

Pokračování na straně 3

Přidělování ISBN ve FNO

FN Ostrava je vzhledem k objemu vydávaných publikací zařazena mezi vydavatele, kterým je přidělena vlastní řada ISBN. Za veškerou agendu, spojenou s přidělováním ISBN, je zodpovědná vedoucí Lékařské knihovny FNO.

Pokud autor chystá vydání publikace, které náleží ISBN podle normy ČSN ISO 2108 (Informace a dokumentace – Mezinárodní standardní číslo knihy – ISBN), jeho povinností je požádat lékař-

skou knihovnu o přidělení ISBN, a to dříve, než předá publikaci do tisku. Dále je odpovědný za dodání šesti výtisků publikace do lékařské knihovny, která zajistí rozesílání povinných výtisků těchto vydaných publikací příslušným knihovnám podle zákona č. 37/1995 Sb.

Pokud organizátor pořádané akce chystá vydání sborníku z této akce, je jeho povinností požádat lékařskou knihovnu o přidělení ISBN, a to dříve, než předá publikaci do tisku. Dále je odpovědný za dodání šesti výtisků publikace do Lékařské knihovny FNO, která zajistí rozesílání povinných výtisků těchto vydaných publikací příslušným knihovnám podle zákona č. 37/1995 Sb.

Veškeré informace budou zveřejněny v rámci aktualizovaného vydání SOP-ÚNVV-02 – Publikační činnost v oblasti vědy a výzkumu a její hodnocení.

Kongresy a semináře

- 24. a 25. ledna – V. multioborové neurochirurgicko-radiodiagnosticko-rehabilitační sympozium
- 27. února – Medicína a chemie popáleninových stavů

Novinky v Lékařské knihovně FNO

Díky dotaci Ministerstva kultury ČR, kterou nemocnice získala z dotačního programu Veřejné informační služby knihoven (VISK3), bylo zakoupeno nové IT vybavení Lékařské knihovny Fakultní nemocnice Ostrava. Celkem bylo do knihovny pořízeno šest počítačů, tiskárna a multifunkční zařízení k výpůjčnímu protokolu. Modernizací prošel také nový automatizovaný knihovní systém (AKS) Dawinci, který byl zakoupen formou outsourcingu z jiných zdrojů. Přínosem nového AKS je možnost tzv. předupomínek, které upozorní čtenáře na vypršené výpůjční doby jejich výpůjček – na tuto

UPOZORNĚNÍ na změnu povinnosti podat daňové přiznání

V souvislosti se zavedením tzv. solidárního zvýšení daně se zvyšuje okruh zaměstnanců, kteří budou mít povinnost podat daňové přiznání. Jedná se o ty zaměstnance, jejichž hrubý příjem, byť v jednom měsíci, překročí částku 103 536 Kč. Fakticky ale bude platit solidární daň pouze zaměstnanec s ročním hrubým příjmem nad 1 242 432 Kč, což je 48násobek průměrné mzdy pro účely sociálního zabezpečení (zaměstnanci s celkovým příjmem nižším dostanou zaplacenou solidární daň zpět).

Jak to proběhne v praxi? Zaměstnanci, kterých se tato povinnost bude týkat, obdrží v průběhu ledna současně s tiskopisem daňového prohlášení i zalepenou obálku s potvrzením o příjmu ve FNO. Tiskopis pro daňové přiznání v excelu (jsou v něm přednastavené vzorce pro výpočet daně) je k dispozici na Intranetu ve složce Dokumenty – Útvar NPR – Různé informace pro zaměstnance. Termín pro podání daňového přiznání je do 31. března 2014.

Ing. Věra Pazdiorová

službu zaznamenáváme již nyní, dva měsíce po spuštění, velmi kladný ohlas. Ze získaných šesti PC budou tři sloužit zaměstnancům knihovny pro práci s novým knihovním systémem, další tři PC jsou umístěny ve studovně knihovny za účelem přístupu do fulltextových databází časopisů a kolekcí e-knih. V knihovně byly také modernizovány veškeré síťové rozvody a zaveden bezdrátový internet, což umožňuje přístup k databázím knih a časopisů z mobilních zařízení čtenářů. Věříme, že veškeré vybavení knihovny povede ke zkvalitnění služeb knihovny všem zaměstnancům FN Ostrava.

Konference porodních asistentek ve Fakultní nemocnici Ostrava

V listopadu 2013 se v naší nemocnici uskutečnila pod záštitou Porodnicko-gynekologické kliniky FNO a Ústavu ošetřovatelství a porodní asistence LF OU konference porodních asistentek, která byla zaměřena na jejich současné kompetence a vzdělávání v České republice. Tuto akci přišla podpořit také náměstkyně pro ošetřovatelskou péči Bc. Mária Dobešová (na snímku), která ve zdravotní zdůraznila nutnost celoživotního vzdělávání zdravotnických nelékařských pracovníků.

Program konference byl sestaven z přednášek odborníků – porodníků, gynekologů a porodních asistentek. Zajímavé zamýšlení nad kompetencemi porodních asistentek z pohledu lékaře přednesl přednosta porodnicko-gynekologické kliniky doc. MUDr. Vít Unzeitig, CSc. Primář porodnicko-gynekologické kliniky MUDr. Ondřej Šimeta, Ph.D., seznámil auditorium se současnou situací provedených episiotomií v České republice. Velmi aktuální byl také příspěvek PhDr. Zdenky

Šináglové na téma praktická výuka studentů podle akreditačních standardů. V dalších referátech byly prezentovány především vědecko-odborné informace z oblasti porodnictví a gynekologie (kardiotokografický záznam, cytologie, kolposkopie, efektivní komunikace, péče o ženu po porodu a po operačním zákroku, výsledky výzkumů). Celkově se první ostravské konference zúčastnilo přes devadesát porodních asistentek a studentek stejného oboru na LF OU.

Za organizační výbor Mgr. Jana Šálková doc. PhDr. Yveta Vrublová, Ph.D. Foto: Jana Gojová

Lékařská fakulta OU informuje

Chirurgové v kůži pedagoga

Jaké to je, když se lékař stane na chvíli učitelem? Jaké má zvolit metody a formy v předávání svých bohatých vědomostí? A co teprve materiál pro výuku v podobě nemotorných, za to nadšených mediků? Na žádnou z těchto otázek bohužel nedokážeme odpovědět, ale můžete se zeptat oněch učitelů – lékařů z chirurgické kliniky FNO – MUDr. Matuše Peteji, MUDr. Lubomíra Martínka, Ph.D., a MUDr. Petera Ihnáta, Ph.D. Právě tyto tři odborníci se stali mentory historicky prvního kurzu chirurgického šití na Lékařské fakultě Ostravské

univerzity v Ostravě. Pokusili se nás mediky naučit chirurgické uzlení a chirurgické jednoduché i složitější stehy. Akce se uskutečnila díky organizaci IFMSA CZ Ostrava, Ústavu anatomie a Ústavu patologické fyziologie. Tímto bychom rádi poděkovali Lékařské fakultě OU a chirurgické klinice za skvělou spolupráci, za materiál i pomůcky a těšíme se zase na příští semestr.

Klára Hrušková a Ivo Jelšík studenti 4. ročníku LF OU

Kochleární implantát uvedl Emilku do světa zvuků

Pokračování ze strany 1
Emilka Poštulková, které bylo v době operace 14 měsíců, byla prvním pacientem, jemuž byl 23. října 2013 v Otorinolaryngologické klinice FNO implantován kochleární implantát. „Rehabilitace sluchu před operací a po operaci je tou nejdůležitější částí celého procesu slyšení. Aby dítě po operaci slyšelo, je také nezbytné opakovaně pooperační nastavování řečového procesoru a rehabilitace sluchu,“ vysvětluje doc. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA, přednosta Otorinolaryngologické kliniky FNO. „Programování zvukového procesoru provádí klinický inženýr pomocí zvláštního počítačového programu. Každá elektroda je nastavena tak, aby vyvolávala vjemy slyšitelné na příjemných úrovních. Při nastavování musí být přítomen i speciálně vyškolený logoped i další specialista, kteří musí podle reakcí malého pacienta poznat, zda dítě na zvuk reaguje. To se provádí formou cíleně vedené hry s dítětem. Nastavování obvykle probíhá při několika sezeních. Jakmile je procesor naprogramován, začíná jeho uživatel slyšet.“

Zvonění zvonečku, šustění sáčku

Emilčiny pokroky sledovala v prosinci 2013 celá rodina. „Emilka se otáčí za zvuky, všechno jí zajímá. Je jen trochu bázlivější, léká se bouchnutím dveří nebo nádobí. Ale když jí kochleár spadne, běží za námi, abychom jí ho zpátky nasadili. Je vidět, že si uvědomuje jeho přínos,“ usmívá se spokojená maminka Veronika Poštulková. „Malá zatím nedo-

káže rozeznat jednotlivé hlasy, nechápe významy slov, ale je nadšená třeba ze zvuku zvonečku, baví ji hrát si s pet lahvevi nebo se sáčky. Dříve ji takové věci nezajímaly, ale teď ví, že při hře vydávají zvuk. Máme obrovskou radost z každého jejího pokroku a jsme šťastní, že implantát má.“

Mimořádná regionální spolupráce

Podle docenta Komínka je v rámci republiky zcela mimořádná dlouhodobá spolupráce odborníků ORL kliniky se školou pro sluchově postižené v Ostravě-Porubě, zejména se speciálním pedagogickým centrem. „Svědčí o tom i skutečnost, že v Moravskoslezském kraji jako jediném regionu republiky je prováděn plošný screening sluchových vad u všech novorozenců. Také u malé Emilky byla těžká sluchová vada zjištěna při screeningu sluchu v porodnici, několik dnů po narození.“ Spolupráce zdravotnických, školských i nestátních organizací je v Ostravě a v kraji zárukou kvalitní diagnostiky sluchových poruch a předoperační rehabilitace dítěte i kvalifikované dlouhodobé rehabilitace po operaci. „Díky dostupnosti kochleárních implantátů se zcela zásadně změnil přístup k sluchotě především u malých dětí, uzavírá docent Komínek. „Včasné zjištění sluchové vady při novorozeneckém screeningu a poskytnutí kochleárního implantátu má zásadní vliv na celkový rozvoj dítěte, na jeho soběstačnost, možnost vzdělání a zařazení do slyšící společnosti.“

Lenka Gulašiová Foto: Jana Gojová, archiv

Vánoční koncert

Sbor Keep Smiling Gospel z Orlové vystoupil 12. prosince na vánočním koncertě Krevního centra FNO. „Koncert navodil krásnou vánoční atmosféru, která oslovila jak dárce krve, tak hosty z řad pracovníků FNO,“ vrací se k třetímu ročníku akce Bc. Naděžda Kalužová, marketingová pracovnice Krevního centra FNO, a dodává, že už nyní je domluven další termín koncertu. Ten se odehraje 11. prosince 2014.

Lajkovali v náš prospěch

Facebookoví fanoušci ostravského Avion Shopping Parku rozhodli o tom, že Fakultní nemocnice Ostrava získala vybavení v hodnotě sto tisíc korun. Do akce Dej lajk dobré věci, která probíhala na facebooku tohoto obchodního centra od 25. do 31. prosince 2013, se totiž zapojilo téměř dvanáct tisíc fanoušků. „Ceníme si přízně, kterou nám veřejnost tímto krokem projevila,“ komentuje Ing. Tomáš Oborný, MBA, tiskový mluvčí FNO, fakt, že fanoušci na facebooku Avionu reagovali tak rychle, že podmínka deseti tisíc lajků byla splněna během několika dnů.

Události roku 2013

Pokračování ze strany 1

- Historicky první biobanka v kraji a jedna z mála v republice byla otevřena 20. června.
- Neurochirurgická klinika FNO oznámila, že je prvním pracovištěm v republice a jedním z mála na světě, které provádí léčbu kranioostenózy neboli deformace lebky dítěte endoskopicky a s následným využitím speciální ortézy.
- Jako první v republice zavedla Fakultní nemocnice Ostrava novou metodu hubnutí. Po Švédsku je tak Česká republika druhou zemí v Evropě, kde je aspirační terapie používána.
- V průběhu roku se odehrávalo několik stavebních akcí. K nim patřilo například zateplení kliniky tuberkulózy a respiračních nemocí, nadstavba únikových cest nebo rekonstrukce lůžkové části kliniky léčebné rehabilitace v hodnotě 14,5 milionu korun z vlastních prostředků nemocnice.

- Porodnicko-gynekologická klinika FNO zaznamenala v červenci historicky nejvyšší počet porodů v jednom měsíci. Porodilo zde 214 žen a narodilo se 220 dětí, z toho 44 novorozenců s hmotností pod 2500 gramů.
- V neonatologickém oddělení byla v červenci provedena první kardiokirurgická operace velkých cév nedonošeného novorozence.
- V závěru srpna byla odborníky Chirurgické kliniky FNO jako první v republice realizována unikátní jaterní resekce s názvem REALPOPS.
- Fakultní nemocnice navázala spolupráci s Národním superpočítačovým centrem IT4Innovations.
- V říjnu se Fakultní nemocnice Ostrava stala první nemocnicí v České republice, která majitelům chytrých telefonů vyšla vstříc aplikací usnadňující orientaci ve svém areálu, včetně kontaktů na jednotlivá pracoviště a dalších služeb.
- Odborníky Otorinolaryngologické kliniky FNO byla v říjnu provedena první implantace kochleárního implantátu dětskému pacientovi.
- Úspěšně zkrácené jednodenní šetření Spojené akreditační komise (SAK), které se zabývalo lékařskou, ošetřovatelskou i technickou sférou, se konalo 15. října.
- Už dvacet pět let je součástí FNO dětská hematologie a hematookologie.
- V říjnu byly v Klinice hematookologie FNO provedeny první dvě autologní transplantace krvetvorných buněk, při nichž byla použita vlastní kostní dřev pacienta. Díky moderní technologii je klinika jediným pracovištěm v republice, kde je pacientům štěp krvetvorných buněk transplantován bez zmrazovacích přísad.
- V listopadu si nemocnice připomněla dvacáté výročí vzniku svého kardiokirurgického centra.
- Podstatnou grafickou změnou prošly v listopadu webové stránky FNO.

Lidé z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO (KARIM)

Od 1. ledna 2014 se název Anesteziologicko-resuscitační kliniky FNO změnil na Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny – KARIM. Současně se změnil i názvy jednotlivých oddělení. Původní pracoviště JIP II je nyní oddělení resuscitační a intenzivní medicíny 1 – ORIM 1, z dřívější JIP I je oddělení resuscitační a intenzivní medicíny 2 – ORIM 2, z RES B se stalo oddělení resuscitační a intenzivní medicíny 3 – ORIM 3 a z RES A oddělení resuscitační a intenzivní medicíny 4 – ORIM 4. Názvy se změnil, lidé zůstávají stejní. A o nich je naše povídání...

Týmová práce

Už podruhé za sebou přinesl nový rok Anesteziologicko-resuscitační kliniky FNO něco nového. Zatímco 2. ledna 2013 zde byly v suterénu lůžkového traktu otevřeny dvě zcela nové stanice intenzivní a resuscitační péče, které byly vybudovány v rámci rekonstrukce urgentního příjmu, letošek přinesl už zmíněnou změnu názvu. Tou se klinika přizpůsobila většinovému systému anesteziologicko-resuscitačních klinik fakultních nemocnic v celé republice.

„Současná čtyři oddělení resuscitační a intenzivní medicíny mají o šest lůžek více než na konci roku 2012, celkem tedy 23 lůžek. Na nich se v průběhu roku vystřídá přibližně 1600 kriticky nemocných pacientů s pacienty po závažných operačních výkonech,“ vypočítává **PhDr. Dana Streitová, vrchní sestra Anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO**, která už rok pracuje společně s 51 lékaři, 114 sestrami a 20 ošetřovateli a sanitáři v novém prostředí. A jak říká, jsou vesměs spokojeni. „Například boxové systémy jsou v nových odděleních větší, než byly v původních jednotkách, takže se zlepšil komfort ošetřovatelského personálu. Jednotky jsou vybaveny nejnovější zdravotnickou a výpočetní technikou, která usnadňuje práci lékařskému i ošetřovatelskému personálu. Máme také větší skladovací a vedlejší prostory, například hygienické zázemí pro pacienty, velkolepé lékárny nebo hygienické filtry pro personál. Příjemný je i nadčasově moderní design jednotek, včetně stanoviště sesterského personálu, který je koncipován formou recepcce. Jednotky jsou prostorné, takže je hojně využíván kamerový a monitorovací systém zabezpečení pacientů a personálu. Jako výhodné lze také označit propojení jednotek s novými moder-

PhDr. Dana Streitová, vrchní sestra Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO.

ními operačními sálami, včetně dospívacího pokoje, byt jsou využívány pouze pro urologické a stomatochirurgické pacienty.“

Klinika zajišťuje anesteziologickou péči pro celou fakultní nemocnici, včetně pediatrických pacientů. Anesteziologové a anesteziologické sestry působí na 36 pracovištích. Jde především o 16 centrálních sálů, kde jsou operováni chirurgičtí, neurochirurgičtí nebo traumatologičtí pacienti. Další 20 vzdálených anesteziologických pracovišť je mimo centrální sály, které jsou na různých místech fakultní nemocnice. „Patří sem například CT vyšetřovny, angio vyšetřovny, magnetická rezonance, některé části nukleární medicíny, RTG pracoviště, endoskopické pracoviště. Působíme také ve třech gynekologických operačních sálech, dále na zákrovém sálku a sálku na onkologii,“ pokračuje PhDr. Dana Streitová a zdůrazňuje, že

stejně jako je třeba ke každé operaci sestavit tým chirurgů, musí být sestaven i anesteziologický tým, v němž každý člen plní svou jasně danou úlohu. „I při výkonech, které se dělají pouze v analgosedaci, je anesteziolog součástí týmu a ne člověkem, který tiše čeká, kdyby ho bylo zapotřebí.“ V rámci kliniky je zajišťována postanestetická péče na třech dospívacích pokojích, kde jsou pacienti monitorováni a sledováni po dobu zotavení z anestézie. Díky této péči dochází k minimalizaci rizik anestetických komplikací.

Součástí kliniky je také ambulance bolesti a anesteziologické ambulance sídlící na poliklinice fakultní nemocnice, kam směřují v podstatě všichni pacienti, které čeká plánovaný výkon. „Je tady s nimi veden pohovor, zjištěna anamnéza, pacientům jsou dána potřebná doporučení. Teprve pak jsou přijímáni na konkrétní chirurgické pracoviště. Ambulance bolesti pečuje o pacienty a zaměřuje se na léčbu pacientů nejen z fakultní nemocnice, ale z celého moravskoslezského regionu,“ uzavírá vrchní sestra Kliniky anesteziologie resuscitace a intenzivní medicíny FNO (KARIM).

Transplantační koordinátoři

Staniční sestra Mgr. Tomáš Glac při práci.

Transplantační centrum Fakultní nemocnice Ostrava je jedním ze sedmi českých specializovaných pracovišť, oprávněných k uskutečňování transplantačního programu. Provádějí se zde odběry orgánů od zemřelých dárců, transplantace ledvin v rámci příbuzenského transplantačního

Slouží 24 hodin, má nepřetržitou pohotovost na transplantačním telefonu, jehož číslo je známé všem spádovými nemocnicím, ARO pracovištím, neurologickým jednotkám a neurochirurgiím. Lékaři mají ze zákona povinnost hlásit všechny potenciální dárcy orgánů, u nichž je předpoklad mozkové smrti, na tento telefon. Úkolem koordinátora

programu. Informace o potenciálních dárcích z regionálních zdravotnických zařízení přijímají transplantační koordinátoři, kteří odběr orgánů a transplantaci ledvin koordinují. Ve FNO se tímto úkolem zabývají tři pracovníci: PhDr. Dana Streitová, Mgr. Tomáš Glac a PhDr. Věra Wolffová.

O povinnostech transplantačního koordinátora jsme hovořili s **Mgr. Tomášem Glacem, staničním sestrou Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO (KARIM).**

Co patří k povinnostem transplantačního koordinátora?

je ve spolupráci s vedoucím lékařem transplantačního centra zvážit možné medicínské a legislativní kontraindikace, vhodnost použití orgánů od tohoto pacienta. Koordinátor také zajišťuje lůžko nejlépe na pracovišti KARIM fakultní nemocnice, kde probíhá veškerá diagnostika smrti mozku a diagnostika celkového stavu a funkčnosti orgánů, o nichž se uvažuje pro transplantační účely. Ve chvíli, kdy přijde výzva, jdeme se – pokud je pacient hospitalizován ve fakultní nemocnici – podívat k lůžku, kde zaznamenáme anamnézu, celkový stav, laboratorní hodnoty, zkontrolujeme vše s vedoucím lékařem transplantačního centra a domluvíme přesun nebo překlád pacienta na lůžko KARIM. Pokud je potenciální dárcem hospitalizován mimo fakultní nemocnici, musíme telefonicky získat co nejvíce informací a dohodnout příjem na lůžko u nás. Pak práce koordinátora spočívá v sumarizaci všech výsledků, je účasten vyšetření a veškeré výsledky hlásí na koordinační středisko transplantací v Praze. Zdejší koordinátoři pak oznámí transplantačním centrem, že například v Ostravě je potenciální dárcem, který by byl vhodný na odběr srdce, plic a jater. My pak dostáváme informaci, které orgány jsou akceptovány jinými centry, a naším

Anesteziologická sestra

Staniční sestra Mgr. Dáša Nováková.

Práce anesteziologických sester je velmi specifická. Na rozdíl od sester u lůžka, které s jednotlivými pacienty komunikují častěji, se anesteziologická sestra s nimi setkává jen velmi krátce při zjišťování anamnézy nebo při přeložení pacienta, jenž je v premedikaci, na sál, případně je s pacientem v kontaktu při operaci, která není vedena v celkové anestezii.

„Anesteziologické sestry pracují v týmu s lékařem anesteziologem. Musejí se postarat o anesteziologické pracoviště, což mimo jiné znamená ovládat početnou a různorodou přístrojovou techniku,“ upřesňuje PhDr. Dana Streitová, vrchní sestra Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO, a dodává, že všechny anesteziologické sestry mají specializační vzdělání v oboru intenzivní péče, takže jsou dostatečně erudovány k tomu, aby mohly pracovat bez odborného dohledu. Jednou z nich je i **staniční sestra Mgr. Dáša Nováková**, s níž jsme o jejím povolání hovořili.

Mohla byste svou práci v krátkosti představit?

Služba anesteziologické sestry začíná převzetím návykové látky od staniční nebo směnové sestry,

kteřá je nutná pro vedení anestezie nebo analgosedace u operovaných pacientů. Poté odchází na operační sál, kde připraví anesteziologický přístroj k operačnímu výkonu, aby během celého operačního programu nedošlo k omezení jeho činnosti, a zkontroluje anesteziologický stolek s léky, pomůckami k intubaci a podobně. Na základě operačního programu připraví anesteziologické pracoviště tak, aby odpovídalo chystané operaci. Následně na dispečinku operačních sálů přebírá pacienta.

Toho tam vlastně vidí poprvé.

Ano. A komunikaci s ním zahájí, společně se sestrou standardních lůžkových stanic nebo z jednotek intenzivní péče, první fází bezpečnostního procesu, což je identifikace pacienta. Zjistí, ze kterého oddělení byl přivezen, ověří, zda byl premedikován, jestli je lačný. Na identifikačním štítku na pacientově ruce zkontroluje jeho jméno, příjmení, rok narození a ze kterého oddělení je, a to porovnává s dokumentací, a tak dále.

Ne každý pacient však tyto okamžiky zvládá klidně...

Někdo bývá vystrašený, ženy někdy přemáhá pláč, někteří muži jsou nervozitou roztrpaní. Anesteziologická sestra musí být empatická, vstřícná, musí se snažit pacienta uklidnit.

Anesteziologická sestra ovšem nekomunikuje jen s pacientem, ale i s jednotlivými členy chirurgického a anesteziologického týmu.

Je pravda, že jde o komunikaci napříč různými obory, což souvisí s kontinuitou námi poskytované péče. Celý tým na operačním sále – chirurgové, anesteziologové i zástupci jiných oborů – musí být sebraný, provázaný. Bez toho by nemohl být proveden žádný operační výkon.

ni provést obojí. Celý proces zajištění orgánu k transplantaci přitom trvá od prvního kontaktu až po odběr zhruba 10 hodin, což je vcelku náročné.

Novinkou v Transplantačním centru Ostrava je možnost využití napojení odebrané ledviny na speciální přístroj – pulzatilní perfúzi. Výhodou tohoto přístroje je zlepšení její funkce tím, že ledvina není po odběru uložena do ledu, ale přístroj ji kontinuálně proplačuje speciálním roztokem až do samotné transplantace. Tento přístroj lze do budoucna využít také pro NHBD (Non Heard Beating Donors), tedy dárců s nebijícím srdcem.

Kolik dárců takto v průběhu roku řešíte?

Patnáct až osmnáct realizovaných odběrů orgánů. **Takže lze říci, že telefon zazvoní během roku patnáct až osmnáctkrát?**

Ne, zvoní mnohem častěji. Existuje totiž spousta takzvaných nerealizovaných dárců nebo marginálních dárců, kdy první kontakt lékaře na koordinátora skončí – někdy i po přijetí pacienta do zdravotnického zařízení – tím, že se odběr nerealizuje z důvodů kontraindikací. Jde buď o anamnézu, která neumožňuje odběr orgánů, nebo se zjistí, že ještě není stanovena smrt mozku nebo má

V jakém okamžiku předáváte péči o pacienta dál?

Poté, co je kompletně ukončena anesteziologická péče a pacient je předán k následně pooperační péči na dospívacím pokoji nebo jednotce intenzivní péče. Dospívací pokoj je v podstatě součástí anesteziologické kliniky, pracuje zde zhruba devět sester pod vedením staniční sestry. Tyto sestry se o pacienta po operačním výkonu starají, dokud není stabilizován. Týká se to samozřejmě pacientů, kteří nejsou takzvaně akutní nebo kritičtí. Ti jsou přímo z operačního sálu převezeni na intenzivní lůžka. Standardní pacienti, kteří by v jiných nemocnicích leželi hned po výkonu na standardních pracovištích, jsou však ve fakultní nemocnici umístěni právě na dospívací pokoj, kde jsou monitorováni, řeší se jejich pooperační stav a na standardní pracoviště jsou převezeni až poté, co je zaveden léčebný režim. Denně dospívacím pokojem „projde“ zhruba 50 až 70 pacientů.

Pacientů se týká i téma, s nímž jste vystoupila na symposiu intenzivní péče, které 28. listopadu pořádala anesteziologická klinika?

Na tomto sympoziu, kterého se zúčastnily sestry z různých oborů, jsme se zaměřili na intenzivní medicínu 21. století, otevřena byla i témata anesteziologická, naše sestry přednášely například o řešení termoregulace pacienta během operace. Mé téma, které jsem zpracovávala při magisterském studiu, se týkalo prevence dekubitů v perioperační péči. Musím říci, že v tomto směru se kvalita ošetřovatelské péče výrazně zlepšila. Anesteziologické i perioperační sestry by totiž neměly být zaměřeny pouze na odbornou poskytování péče, ale také na ošetřovatelskou péči, která je nezbytná po celou dobu operačního výkonu.

Lenka Gulašiová

Ročně se podaří motivovat až 1300 nových dárců krve

Bc. Naděžda Kalužová právě převzala ocenění za svou práci.

Krevní centrum FNO aktivně oslovuje nové dárcy krve už šest let. Spolupráce se středními a vysokými školami i s firmami v regionu se vyplácí, stejně jako prezentace centra na nejrůznějších akcích určených pro širokou veřejnost. Díky cílenému marketingu tak ročně přibývá až 1300 nových dárců krve, přičemž až 40 procent z tohoto počtu představují studenti středních škol. „Mladí lidé jsou nejperspektivnější skupinou nových dárců,“ poznamenává Bc. Naděžda Kalužová, marketingová pracovníce Krevního centra FNO, která za

studenty dochází přímo do škol nebo je zve na prohlídky centra. „Jde o to jim ukázat, že se nemají čeho bát. Velice příjemný pocit zažívám ve chvíli, kdy počáteční zaraženost mladých posluchačů mizí, a začínají se zajímat, jak by mohli pomoci. Velice nám pomáhá, že v některých školách jsou dobrovolnými dárci krve profesori, kteří jdou svým studentům příkladem, dokážou je k prvnímu kroku motivovat. Z několika středních škol k nám studenti docházejí pravidelně, ve věku od 18 do 21 let totiž mohou krev darovat dvakrát ročně. Někteří darují i plazmu, což je pro nás velkým přínosem.“ Většina těchto mladých lidí v dárcovství krve pokračuje i poté, co opustí školu. „Pravděpodobnost příklonu k dárcovství krve navíc vzrůstá v rodinách, v nichž je tato tradice už zakořeněna. Potomci se díky tomu častěji než jiní vydávají ve šlépějích svých rodinných příslušníků,“ vychází

Oceňují špičkový odborný i lidský přístup

Rád bych poděkoval všem pracovníkům ortopedického oddělení, kde jsem pobýval od 1. října 2013 kvůli operaci TEP kyčelního kloubu. Lékařům vedeným primářem MUDr. Zdeňkem Cichým, Ph.D., děkuji za vysoce odborně erudované léčebné výkony. Moje poděkování, obdiv a uznání patří především MUDr. Richardu Kašpárkovi za dokonalé precizní provedení vlastní operace TEP a MUDr. Jitce Záhurecké z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNO za perfektní aplikaci svodné epidurální anestézie. Sestřičkám a ošetřovatelkám děkuji za svědomi-

tou a laskavou zdravotní péčí. Fyzioterapeutce Lence Grasslové z Kliniky léčebné rehabilitace FNO a jejím kolegyním děkuji za erudované lekce pooperační rehabilitace, které výrazně přispěly k rychlé obnově pohybové aktivity. Úspěšná rehabilitace pak pokračovala i díky fyzioterapeutům Adamovi Holomkovi a Evě Tomáškové. Jsem rád, že má osobní zkušenost v naší FNO potvrzuje špičkový odborný i lidský přístup k pacientům.

RNDr. Vojtěch Ullmann,
fyziik z Kliniky nukleární medicíny FNO

Pacienti s roztroušenou sklerózou vystavují

MUDr. Olga Zapletalová (na snímku) podtrhla význam výstavy.

Závěrem roku se v Galerii Mlejn konala výstava výtvarných prací pacientů s roztroušenou sklerózou (RS) s názvem Jsme čím jsme. Pravidelné výstavy organizuje Roska Ostrava ve spolupráci s RS centrem Neurologické kliniky FNO od roku 2005. Rok od roku se navyšují počty vystavujících, kteří mají svými výtvarnými díly co říci, případně prostřednictvím kresby vyjadřují svůj vnitřní boj s touto nemocí. Naše velké poděkování za spolupráci patří RS centru Neurologické kliniky FNO vedenému MUDr. Olgou Zapletalovou.

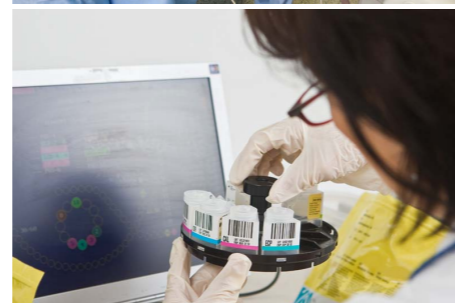
Nada Nováková
předsedkyně Rosky Ostrava

Bc. Kalužová z vlastní zkušenosti. Dárkyní krve byla už její babička, nyní jsou dárci nejen manželé Kalužovi, ale také obě dcery a jejich partneři. „Transfuzní oddělení je taková moje druhá rodina,“ konstatuje s úsměvem paní Naděžda, která v Krevním centru FNO pracuje už 23 let. Začínala v oddělení produkce transfuzních přípravků, poté prováděla odběry a následně byla staniční sestrou expedice. Od roku 2008 se jako marketingová pracovníce věnuje náboru dárců. A to natolik úspěšně, že v prosinci 2013 převzala ocenění jako nejlepší pracovník společných vyšetřovacích a léčebných složek. „Měla jsem z toho obrovskou radost. Přece jen jde o výjimečný okamžik, který je poděkováním za dosavadní práci i motivací k další činnosti,“ vrací se k příjemnému závěru loňského roku, v jehož průběhu se Krevní centrum FNO zviditelnilo na více než dvaceti akcích. Ty ostatně centrum čekají i letos... „V první polovině ledna sem v rolích dobrovolných dárců dorazí bezmála tři desítky studentů. Dobrovolné dárcovství krve nám pomohou propagovat nejrůznější akce a my samozřejmě začneme i s vlastními novými náborovými aktivitami. V červnu nás čeká Světový den dárců a mezitím spousta dalších aktivit. Budeme se také snažit oslovovat i potenciální sponzory, abychom prostřednictvím sponzorských darů ještě více zkvalitnili prostředí, v němž se dárci krve pohybují. To se nám ostatně v průběhu posledních let daří velice dobře.“

- gl -

Nemocniční okamžiky

Fotoaparát Jiřího Zerzoně zachytil několik prchavých okamžiků ze života fakultní nemocnice a dal jim punc věčnosti...

Takzvanou školní krátkozrakost může odhalit teprve nástup do školy

MUDr. Juraj Timkovič z Oční kliniky FNO.

Od nástupu prvňáčků do školy uplynul už nějaký čas. Ten mohl mimo jiné odhalit také to, že dítě, které do blízká vidí naprosto normálně, nedohlédne na tabuli. „Pravděpodobně jde o takzvanou školní krátkozrakost, která je obvykle mírná a postupuje jen pozvolna,“ vysvětluje MUDr. Juraj Timkovič z Oční kliniky FNO. „Tento typ refrakční vady se obvykle kolem puberty zpomalí a kolem osmnáctého až dvacátého roku věku úplně ustálí. Pro začátek stačí, když rodiče vezmou prvňáčka k odbornému lékaři. Ten jej vyšetří a v případě potřeby předepíše brýle.“

Vedle školní krátkozrakosti je zde i progresivní krátkozrakost, kterou lékaři obvykle diagnostikují už v prvním roce věku dítěte. Progreduje rychleji

určitý stupeň dalekozrakosti přetrvává. Výsledkem pak může být tupozrakost nebo šilhání. „V současné době systém prevence zrakového postižení v České republice nařizuje, že každé dítě musí projít preventivní prohlídkou, při které je mu pediatrem vyšetřen zrak ve třech letech a pak v šesti letech před nástupem do první třídy. Screening refrakčních vad se rutinně neprovádí, přestože nerozpoznané a neléčené refrakční vady jsou u českých dětí nejčastější příčinou významného zrakového postižení,“ konstatuje MUDr. Timkovič a dodává, že dobrým výsledkům léčebné péče by prospělo, kdyby první vyšetření proběhlo už kolem dvanáctého až osmnáctého měsíce věku dítěte a bylo provedeno oftalmologem. Současný sys-

Syndrom suchého oka se stále častěji objevuje u velmi mladých pacientů

Zatímco v předchozích letech se syndrom suchého oka, který je dán poklesem bazální sekrece slz, začínal projevovat nejdříve u osob starších třiceti let, v poslední době stoupá počet mladších pacientů. Problém souvisí s rostoucím množstvím času, který mladí lidé tráví u počítačů.

„Tento fakt už získal i své specifické označení monitor nebo office eye syndrom, což naznačuje, že potíže pacientů jsou dány nadměrných soustředěním na monitor počítače. V tomto případě se snižuje fyziologická frekvence mrkání, takže dochází k osychání povrchu oka. Syndrom suchého oka se pak začne projevovat například už u středoškolských studentů,“ představuje danou problematiku MUDr. Lenka Vaculová z Oční kliniky FNO.

Syndrom suchého oka, jímž trpí zhruba jedno procento populace, patří k nejčastějším potížím. „Jde o multifaktoriální onemocnění slz a očního povrchu, které je nejčastěji způsobeno buď nestabilitou slzného filmu, nebo jeho hyperosmolalitou. To následně vede k rozvoji očního diskomfortu a může vést až k porušení povrchu oka,“ vysvětluje MUDr. Lenka Vaculová. „Potíže pacientů mají podobu pálení, řezání, pocitu písku nebo cizího tělíska v oku. Paradoxně si však lidé často stěžují na nadměrné slzení. To je způsobeno reflexním drážděním rohovky. Kvůli tomu oči více slzí, později bývají i zarudlé. U těžkého syndromu suchého oka mohou pacienti pocítovat až tlakovou bolest v oblasti oka, mají zamířené vidění. Potíže většinou rostou při déletrvajícím námaze.“

Zhruba kolem třicátého roku věku začíná klesat

bazální sekrece slz. „Tento vývoj dosahuje kritické úrovně kolem pětáctiletého roku věku, víceméně ve věku šedesáti let mají suché oko všichni. Rozdíl je v tom, že ne všichni si to uvědomují,“ pokračuje oční lékařka a dodává, že první příznaky se mohou začít objevovat v exponovaných situacích, například při pobytu v zakouřených místnostech nebo klimatizovaných prostorách, při dlouhodobější práci s počítačem, někdy i ve vysokých nadmořských výškách. Postupně dochází k tomu, že pacienti vnímají příznaky i v běžném životě. Pokud by pacient léčbu syndromu suchého oka mohl souviset i s deficitem vitamínu A. Medikamentózní léčba pak většinou spočívá v předepsání umělých slz, které mohou být ve formě kapek, masti, gelu i spreje. Tady je důležité zvolit vhodnou frekvenci kapání i typ kapek. Následovat mohou také úpravy víček, protože defektní postavení víček může zvyšovat odpařování slz, nebo uzavření slzných bodů pomocí kolagenových nebo silikonových zátek, jež zabraňují zbytečné ztrátě slz.“

MUDr. Lenka Vaculová z Oční kliniky FNO.

tem to však neumožňuje. Oftalmologové dětské pacienty vyšetřují pomocí obrázkových optotypů. Diagnostika zrakového postižení dětí však obvykle bývá velmi náročná, zvláště jde-li o nespolupracujícího malého pacienta. „Vyšetření vyžaduje naši trpělivost a zkoušení různých technik. Abychom vyloučili jiné organické příčiny, které by mohly být zdrojem potíží, jsme u takových pacientů občas nuceni přistoupit k celkové anestezii. Podle výsledků vyšetření, typu refrakční vady, počtu dioptrií na pravém a levém oku i podle toho, zda dítě šilhá nebo má tupozrakost, předepisujeme dioptrické brýle a v případě tupozrakosti navíc ještě okluzor. Tyto korekce mají smysl už ve chvíli, kdy se dítě posadí a začíná se vzpřímat, tedy zhruba od devátého měsíce,“ vysvětluje MUDr. Timkovič a zdůrazňuje velký význam spolupráce rodičů na léčebném procesu. „Brýlová korekce a nošení okluzoru znamenají obrovský zásah do psychiky i života dítěte, které brýle a okluzor obvykle odmítá. Tady je nezbytné, aby si rodiče uvědomovali, že efekt léčby je přímo úměrný tomu, zda dítě brýle či okluzor nosí podle navrhovaného režimu.“

Vývoj zraku pokračuje do patnácti, případně osmnácti let. „Týká se to především dětí, jimž byla ve věku pěti šesti let diagnostikována krátkozrakost nebo dalekozrakost. Jejich refrakční vada není konstantní a během dospívání se může měnit. To je také důvod, proč dětem častěji měníme brýle a pro u malých dětí neprovádíme laserové operace s cílem odstranit dioptrie.“

- gl -

Blahopřejeme

V lednu slaví významné životní jubileum naši kolegové:

Šárka Fajmonová
MUDr. Jaroslav Volf
Hana Oulehlová
MUDr. Tomáš Bártek
Marcela Kadalová
Eliška Gelnarová
Pavla Richterová

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přeje radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

- Pronajmu byt 1+1 na Hlavní třídě v Porubě, je zařízen starším nábytkem. Informace na tel.: 604 151 192.
- Prodám byt 4+1 v osobním vlastnictví, 75 m² s lodžii, 6. patro, dům je po revitalizaci (okna, zateplení, výtah). Byt je v klidné části Hrabůvky, v blízkosti Bělský les, u domu mateřská škola, základní škola, dostupná MHD. Cena dohodou na tel. č. 736 616 132.
- Pronajmu byt 2+1, v OV-Porubě, cca 150 m od Hlavní třídy, s balkonem, po celkové rekonstrukci, částečně zařízený. Nájem 5000 Kč + služby. Volný od 1. března 2014. Fotky viz. http://janackovalenka.rajce.idnes.cz/byt_-_ostrava, tel.: 731 176 969.
- Pronajmu plně vybavený a moderně zařízený byt 3+1+B, po celkové rekonstrukci, 67 m², 2. p./4, klidná lokalita nízké zástavby, Ostrava-Hrabůvka, v blízkosti Bělského lesa, v místě veškerá občanská vybavenost. Volný ihned, cena 12 000 Kč včetně služeb. Kontakt: 604 567 286.
- Pronajmu byt 2+1 s lodžii v Porubě, v ulici J. Skupy, s krásným výhledem, zrekonstruovaný, plastová okna, částečně zařízený, neprůchozí pokoje. Dům po revitalizaci, v klidné lokalitě s veškerou občanskou vybaveností. Nájem včetně služeb do 8000, bez RK, volný 3/2014, kontakt: 608 825 540.

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

Domov sester – 14. p.

596 633 291, 774 784 094

Bezpečná pohotovostní lékárna

Během druhé poloviny roku 2013 byla v hodnotě 1,8 mil. korun zrealizována kompletní rekonstrukce pohotovostní lékárny. Od 1. října je tato lékárna v plném provozu a na první pohled je vidět, že doznala značných změn. Nevzhlednou výdejní prosklenou „budku“ nahradila komfortní uzavřená čekárna uvnitř budovy. Klienti přicházející pro léky

v nočních hodinách tak na svůj lék mohou čekat ve vytápěném prostoru. To je však jen ta viditelná část celkové rekonstrukce, jejímž cílem bylo nejen zmodernizovat toto pracoviště, ale i zvýšit bezpečnost zaměstnanců sloužících v pohotovostní lékárně... „Vybudovali jsme nové a moderní prostory i pro personál, pracoviště je plně klimatizováno, má nová okna s bezpečnostními skly a vznikla zde odpočinková místnost. Kvůli zvýšení bezpečnosti jsme v lékárně instalovali kamerový systém, který je napojen na centrální ochranu FNO, a přibyla i signalizace nouze,“ vysvětluje Ing. Ivo Žolnerčík, náměstek ředitele pro techniku a provoz. „V rámci rekonstrukce byly zároveň vyměněny veškeré rozvody vody, elektro, slaboproudu, zdravotnických i vnitřní a vnější stavební konstrukce. Změnila se celková dispozice výdejny léků a zlepšila se i logistika při návozu zboží,“ doplňuje Ing. Jindra Strakošová, vedoucí odboru technicko-provozního.

Poděkování

Psal se 2. srpna roku 1982 a do psychiatrické ambulance tehdy Krajské nemocnice v Ostravě nastoupila MUDr. Květoslava Števková. Od toho dne uplynula řada let, mnohé ve světě i v nemocnici se změnilo, ale paní doktorka zůstala. Obětavě, zodpovědně a vysoce odborně pečovala o své pacienty, byla oporou a moudrým rádcem svým kolegům a věrným zaměstnancem. Za svou práci byla před několika lety oceněna titulem Nejlepší lékař ambulance ve FNO. Kdyby se v prosinci 2013 nerozhod-

la odejít do zaslouženého důchodu, v roce 2014 by oslavila 50 let své lékařské praxe! Ze srdce jí děkujeme a přejeme pevné zdraví, mnoho dobrých let do budoucna a prostor pro realizaci plánů, na které neměla kvůli pracovnímu nasazení dosud čas.

Vážená paní doktorko, milá Květo, bylo nám potěšením a ctí s Vámi spolupracovat.

Kolektiv zaměstnanců psychiatrického oddělení

Lidskost mých kolegů jsem vnímala jako dar

Chtěla bych tímto možná ne úplně ideálním způsobem vyjádřit velký dík několika lidem z těch mnoha, kteří se starali o mou statečnou maminku na její pouti fakultní nemocnicí. Ta začala jejím rozhodnutím podstoupit, navzdory vysokému věku, velice náročnou operaci. V důsledku pooperačních komplikací následovala po týdnu druhá, ještě náročnější operace, a pak už ARK. V této době jsme já i maminka poznaly nejen skvělé zdravotnické pracovníky této nemocnice, ale hlavně lidi s laskavým a citlivým přístupem k pacientovi i jeho rodině. To je přístup stále ještě výjimečný, proto si ho nesmírně vážím. Mé poděkování patří personálu JIP Porodnicko-gynekologické kliniky FNO, zejména Mgr. Janičce Šálkové, která se řídí zásadou, že ke každému pacientovi je třeba přistupovat „jako by byl vlastní“. Dále pak děkuji MUDr. Petře Guňkové za perfektní práci chirurga i za vlídnost a cit k pacientovi i jeho blízkým. Na závěr patří poděkování také vedení ARK, resp. personálu ARK JIP

2 – zejména MUDr. Kateřině Liszkové a MUDr. Marcelce Káňové. Obě spolu s kolegy maximálně odborně a přitom lidsky bojovaly o mamčin život nerovný boj s jejím těžkým stavem a nulovými silami těla. Určitě jsem nezmínila všechny, kteří mamince i mě pomohli, ale věřím, že i přesto můj dík cítí.

Jako dlouholeté zaměstnankyni této nemocnice mi bylo umožněno maminku doprovázet před i po operacích, být s ní v těžkých okamžicích, navštěvovat ji mnohem více než je obvyklé a také spolu s nejbližší rodinou u ní být i ve chvíli, kdy slaboučký pláminek křehkého lidského života uhasl. Mamčinu pouť trvala 17 dní a v následujících předvánočních bolestně smutných dnech jsem jako dar vnímala právě tu projevenou lidskost a cit mých milých kolegů.

Děkujeme.

Jindra Strakošová, dcera
Richard Wieluch, syn

Finalistky Miss University!!! darovaly krev

Dívky, které budou 19. února v multifunkční aule Gong bojovat o titul Miss University!!!, podpořily dárcovství krve. Organizátoři soutěže krásy ostravských vysokoškolaček společně s občanským

sdrúžením Zdraví-Život zorganizovali již podruhé kampaň, během které finalistky 7. ledna v Krevním centru FNO darovaly krev.

- red -

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

ringier
axel springer

Ringier Axel Springer
Print CZ a.s.
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.ringierprint.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578 •
E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom: ASEITA
spol. s r. o. • Foto: Jiří Zerzoň, Jana Gojová, archiv
FNO • Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat
dodané texty • Uzávěrka: Každý poslední pátek
v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava